

ASiantuntijalausunto

Asianro 161/00.01.00.02.00/2026

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Viite: Asiantuntijapyyntö ja kirjallinen asiantuntijalausuntopyyntö sähköpostilla 4.6.2026

Asia: HE 108/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

HE 108/2026 vp

Suomen riistakeskus kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä (HE 108/2026 vp) eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti muutettavaksi metsästyslakia siten, että valkoposkihanhi ja merimetso lisätään riistalajeihin ja täysin rauhoitettujen riistalajien joukkoon. Samalla säädettäisiin lain tasolla tilanteista, joissa rauhoituksesta voidaan poiketa vahinkojen estämiseksi tai lentoturvallisuuden varmistamiseksi suoraan lain nojalla. Valkoposkihanhiin metsästys olisi sallittua lentoasemilla sekä pelloilla, joilta sato on korjaamatta, tietyn edellytyksin. Merimetsojen metsästys puolestaan olisi sallittua lentoasemilla ja kalanpyydysten läheisyydessä tiettyjen etäisyyksien ja aikarajojen puitteissa. Lajien hyödyntäminen olisi sallittua, mutta niiden myynti kiellettäisiin. Molempien lajien osalta säädettäisiin velvollisuudesta ilmoittaa saaliista. Valkoposkihanhiin aiheuttamien viljelyvahinkojen korvaaminen ja vahinkojen estäminen jatkuisi kuten nykyisinkin rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain nojalla.

Hallituksen esityksen tavoitteena on vähentää maataloudelle ja kalataloudelle aiheutuvia toistuvia ja laaja-alaisia ja osin paikallisia vahinkoja sekä parantaa lentoturvallisuutta tilanteissa, jossa poikkeuslupamenettely ei mahdollista riittävän nopeaa tai laaja-alaista puuttumista vahinkotilanteisiin. Tavoitteena on samalla huolehtia vahinkojen oikeudenmukaisesta korvaamisesta elinkeinonharjoittajille. Suomen riistakeskus pitää esitettyjä tavoitteita tarkoituksenmukaisina ja perusteltuina etenkin, kun otetaan huomioon lajeista aiheutuvat vaikutukset nykyisellään ja arvioitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Ehdotettujen lakimuutosten myötä toimivalta ao. lajien rauhoituksesta poikkeamista koskeissa päätöksissä siirtyisi Lupa- ja valvontavirastolta Suomen riistakeskukselle. Tämä laajentaisi Suomen riistakeskuksen tehtäviä poikkeuslupien myöntäjänä, saalisilmoitusten vastaanottajana sekä EU-raportoinnista vastaavana toimijana.

Hallituksen esityksessä arvioitu 1,5 henkilötyövuoden lisäresurssitarve Suomen riistakeskuksen lupahallintoon on tehtävien lisääntyminen huomioon ottaen perusteltu. Poikkeuslupakäsittelyn ohella riistakeskukseen tulee kohdistumaan lisääntyvästi neuvontaan, tulkintaan ja ohjaukseen liittyviä tarpeita erityisesti sellaisissa tilanteissa, joita suojametsästäystä koskevat poikkeukset eivät kata, kuten kaupunkiympäristöissä ja virkistysalueilla. Riittävän resursoinnin varmistaminen on välttämätöntä, jotta uudet tehtävät voidaan hoitaa tehokkaasti ja ilman viivytyksiä.

Uudistus edellyttää myös muutoksia Suomen riistakeskuksen ylläpitämään Oma riista -tietojärjestelmään muun muassa lajien saalisseurannan ja -raportoinnin toteuttamiseksi sekä poikkeuslupahakemusten käsittelemiseksi. Esityksen mukaan muutosten tulisi olla valmiina jo syksyyn mennessä, mikä tekee aikataulusta erittäin tiukan ja haasteellisen, mutta kuitenkin Suomen riistakeskuksen kannalta toteuttamiskelpoisen.

Suomen riistakeskus toteaa, että hallituksen esityksessä arvioidut henkilöstöresurssitarpeet ja Oma riista -tietojärjestelmän kehittämis- ja ylläpitokustannukset, jotka kohdentuvat Suomen riistakeskukseen, ovat realistisesti mitoitettuja. Suomen riistakeskus katsoo, että nämä lisäkustannukset tulee kattaa valtion talousarvion kautta täysimääräisesti uusien tehtävien asianmukaisen hoitamisen turvaamiseksi. Näin ollen, kuten hallituksen esityksessä todetaan, riistatalouden edistämismomentille 30.40.50 on sen takia varattava 174 000 euroa pysyvää lisäystä kehyksiin.

Edellä sanottuun viitaten Suomen riistakeskus on valmiudessa ottamaan vastaan hallituksen esityksessä sille osoitetut uudet tehtävät ja myös hallituksen esityksen mukaisessa aikataulussa.

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö